

Köyceğiz Özel Koruma Bölgesi *Lacerta danfordi* (Reptilia: Lacertidae) Populasyonu Hakkında

İbrahim BARAN, Yusuf KUMLUTAŞ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Biyoloji Bölümü, İzmir-TÜRKİYE

Geliş Tarihi: 05.10.1995

Özet: Bu çalışmada Köyceğiz Özel Koruma Bölgesi ve Marmaris civarındaki adalardan toplanan materyal dört populasyona ayrılarak taksonomik karakterleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Sonuç olarak da Köyceğiz gölü kanalının doğu ve batısındaki populasyonların sırt ortası yanlarındaki (Supratemporal) çizgiler bakımından birbirlerinden bariz farklılık gösterdikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: *Lacerta danfordi*, Özel Koruma Bölgesi, Supratemporal çizgi.

On *Lacerta danfordi* (Reptilia: Lacertidae) Population of the Köyceğiz Specially Protected Area

Abstract: In this study, the material collected from Köyceğiz Specially Protected Area, and islands in the vicinity of Marmaris were divided into four different populations and examined comperatively from the view point of taxonomic characters. The populations inhabiting the western and eastern sides of the Köyceğiz Canal are distinctly different from each other regarding their supratemporal stripe characteristics.

Key Words: *Lacerta danfordi*, Specially Protected Area, Supratemporal stripes.

Giriş

Son zamanda 1987 yılına kadar Batı ve Güney Anadolu ile Güneybatı Anadolu sahillerindeki bazı adalarda *Lacerta danfordi* türüne ait alttürlerin yaşadığı kabul ediliyordu (1-9). Ancak 1987 yılında Eiselt-Schmidtler (10) çalışmalarında *Lacerta danfordi* kompleksini üç türe ayırmış ve bu türlerin de yeni alttürlerini tavsif etmişlerdir. Böylece 1987 yılına kadar taksonomik durumu hakkında değişik görüşler ileri sürülen *Lacerta danfordi* türü hakkında adı geçen yazarlar tarafından başka görüşler ileri sürülmüştür. Bu çalışmada açıklanan görüşlerin değerlendirilmesini bir kenara bırakarak, Eiselt-Schmidtler tarafından *Lacerta oertzeni* türü kabul edilen Köyceğiz civarından topladığımız yeni materyali tanıtıcı bilgilerin verilmesi yararlı görülmüştür.

Köyceğiz Özel Koruma Bölgesi'nde 1991 yılında yürüttüğümüz sistematik araştırmalarımız esnasında, bu bölgenin her kilometrekaresi araştırılarak buradaki sürüngen ve memeli faunası tespit edilmiştir. Bir yıl boyunca sürdürülen araştırmalarımız esnasında bol denilecek miktarda *L. danfordi* (= *L. oertzeni*) materyali de

(63 adet) toplanmıştır. Araştırma bölgesinde Köyceğiz gölünü denize bağlayan kanalın iki tarafından da oldukça çok sayıda örnek toplanmıştır. İlk bakışta sırt taraflarının deseni bakımından birbirinden farklı gibi görünen bu iki populasyonun karşılaştırmalı olarak incelenmesi yararlı bulunmuştur. Söz konusu bu farklılığı gözden geçirerek kanalın iki tarafındaki populasyonların ilişkilerini açıklamak bu araştırmamızın amacını teşkil etmektedir. Araştırma bölgesi populasyonlarının benzerlik veya farklılık ilişkilerini daha iyi aydınlatmak amacıyla, Marmaris civarındaki adalardan daha önceki yıllarda topladığımız materyal de incelenmiştir. Ayrıca son zamanlarda Fethiye populasyonunu incelemiş olan Malseven'in (11) çalışmasında verilen değerlerden de karşılaştırmada yararlanılmıştır.

Materyal ve Metod

Bu çalışmada 1991 yılında Köyceğiz Özel Koruma Bölgesi'nden ve 1985 yılında Marmaris Yarımadası civarındaki adalardan toplanan materyal incelenmiştir. Bu materyalin listesi aşağıda verilmiştir.

Materyal Listesi

A (Dalyan) Populasyonu

1. (2♀♀), Kışla mah., DALYAN , MUĞLA , 14.4.1991
(1♀) Kışla mah., DALYAN , MUĞLA , 15.4.1991
2. (1♂), Kışla altı, DALYAN , MUĞLA , 16. 3 .1991
3. (4♂♂,2♀♀)İztuzu kuzeyi, DALYAN, MUĞLA, 13.4.1991
4. (1♂), Kemerağzı, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 3.3.1991(1♀), Kemerağzı, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 5.5.1991
5. (1♂,2♀♀), Beyobası, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 15.11.1991
6. (1♂), Aşağı çayan mevkii, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 17.5.1991
7. (1♂,1♀,2 Subad.), Zeytinalan köyü, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 17.1 1.1991
8. (2♂♂,1♀,1 Subad.), Yangı köyü , Çalca mah., KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 15.2.1992 (1♀, 2jüv.), Yangı köyü, Çalca mah., KÖYCEĞİZ, MUĞLA , 25.7.1991 **B (Toparlar) Populasyonu**

9. (1♂, 1♀) Kavakdere mah., KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 19. 5.1991
10. (1♂, 1 Subad.), Köyceğiz deresi, KÖYCEĞİZ , MUĞLA, 27. 7.1991
11. (2♂♂, 2♀♀), Toparlar kuzeyi, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 31.3.1991
12. (1♂; 1♀), Kazancı çayırı , KÖYCEĞİZ , MUĞLA , 15.3.1991
13. (1 Subad.), Günlük orman kampı, KÖYCEĞİZ, MUĞLA , 25.7.1991

C (Ekincik) Populasyonu

14. (2♂♂, 3♀♀), Döğüşbelen kuzeyi, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 18.4.1991
15. (1♂), Yanburun tepesi, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 18.4.1991
16. (1♂, 1 Subad.), Sultaniye ile kabirgediği arası, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 25.10.1991
17. (1♂, 1 Subad.), Ülemez tepesi, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 11.10.1992
18. (1♂,1♀), Kabirgediği Çandır arası, KÖYCEĞİZ,

MUĞLA, 19.4. 1 991 (1♂,1♀), Kabirgediği Çandır arası, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 4. 5.1991

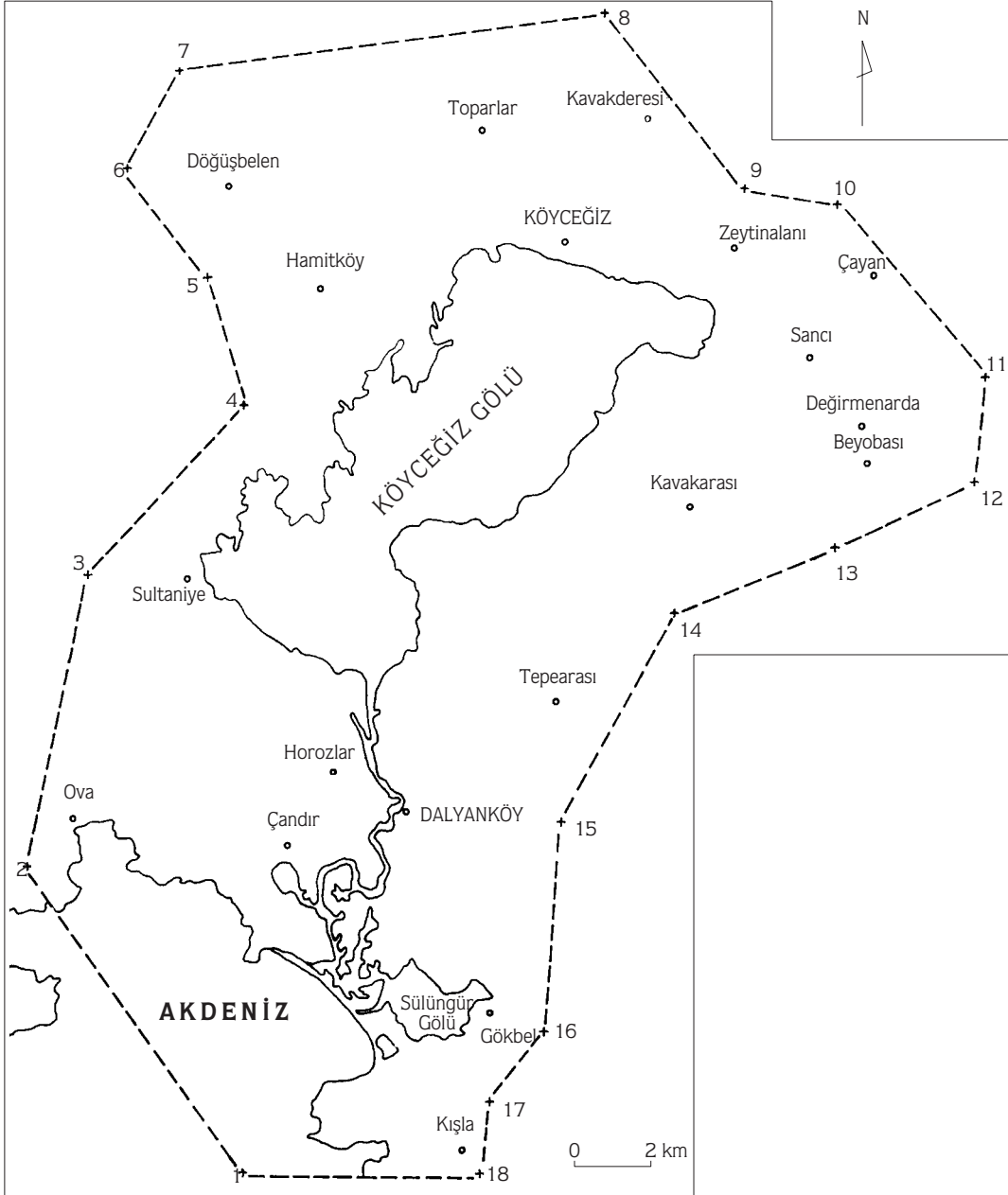
19. (1♂,1 Subad.), Horozlar mevkii, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 17.3.1991
20. (1♂,1 Subad.), Kaunos harabeleri, DALYAN, MUĞLA, 15 .11.1991
21. (1♂) , Çandır, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 18.4.1991
22. (2♂,1♀), Ekincik Sultaniye arası, KÖYCEĞİZ, MUĞLA , 29.3 .1991
23. (1♂,2♀♀), Ekincik Köyü, KÖYCEĞİZ, MUĞLA, 17.4.1991

D (Adalar) Populasyonu

24. (2♂♂,4♀♀,1 Subad.), Sedir adası, MARMARİS, 9.4.1985
25. (1♂,2♀♀), Güvercin adası, MARMARİS, 9.4.1985
26. (2♂♂,1♀), Uzunada, MARMARİS, 11.4.1985
27. (2♀♀,1 Subad.), Karacaada, MARMARİS , 8.4.1985
28. (1♀) , Kocaada, MARMARİS, 11.4.1985
29. (2♂♂,1♀) , Kadıadası, MARMARİS, 1 1.4.1985

Örneklerimizin toplandığı mahaller Şekil 1’de verilen haritada işaretlenmiştir. Araştırmada incelenen numune sayısı toplamı 83 olup, bunların 36 tanesi erkek, 34 tanesi dişi, 11 tanesi subadult ve 2 si de jüvenildir. Araştırmada desen durumu dikkate alınarak Köyceğiz Özel Koruma Bölgesi’nden temin edilen toplam 63 numune üç populasyona ayrılarak incelenmiştir. Söz konusu populasyonlardan biri Köyceğiz Gölü kanalının doğusundaki Dalyan (A), diğeri kanalın batısındaki Ekincik (C), üçüncüsü de Köyceğiz gölünün kuzey taraflarında kalan Toparlar (B) populasyonudur. Adı geçen üç populasyonla karşılaştırılan diğere populasyon adalar populasyonu (D) adını taşır.

Böylece Köyceğiz gölü kanalının doğu ve batısındaki populasyonların dikkate değer desen farklılıkları kendi aralarında ve bunlara yakın ada populasyonu ile karşılaştırılarak değerlendirilmesi yapılmıştır. Ayrıca Köyceğiz civarından olan populasyonların özellikleri, Fethiye civarından Malseven (11) tarafından incelenen

Şekil 1. *L. danfordi* örneklerinin Köyceğiz Özel Koruma Bölgesi'nden toplandıkları mahaller.

L. danfordi materyaline ait verilerle de karşılaştırılmıştır.

Araştırmada incelenen özellikler üç grupta toplanır.

Pholidosis özellikleri

Bu gruba kertenkele vücudunu örten pul ve plakların sayısı, yapı ve dizilişleri ile ilgili tüm özellikler dahildir. Söz konusu özellikler daha önceki çalışmada (7) gösterilmiştir.

Vücut ölçüleri

Araştırmada incelenen örneklerin gövde ve kuyrukboyları milimetre cinsinden, diğer vücut ölçüleri ise 0.05 mm hata payı olan kumpasla ölçülmüştür. Populasyonlar arası karşılaştırmalarda vücut kısımlarına ait ölçümler yerine, bunların index değerleri kullanılmıştır. Böylece vücut kısımlarına ait ölçüm değerlerinin varyasyon durumu azaltılmıştır. Araştırmamızda pileus indeksi (pileus eni / pileus boyu x 100) ile 1. supratemporal plak

indeksi (1. supratemporal boyu / parietal plak boyu x 100) değerleri dikkate alınmıştır. Materyalde kuyruk boyları kopup regenere olmamış, yalnız sağlam kuyruklu numunelerden alınmıştır.

Renk ve desen özellikleri

Materyalde tespit edilen renk ve desen durumuna ait bütün özellikler bu gruba dahildir.

Taksonomik Özelliklerin İncelenmesi

Pholidosis özellikleri

Materyalde incelenen pholidosis özelliklerinden bazılarına ait değerler Tablo 1'de topluca verilmiştir. Bu tablodaki değerlerden de anlaşılacağı üzere, Köyceğiz Özel Koruma bölgesindeki 3 (A,B,C) populasyon ve Adalar (D) populasyonu birbirinden önemli farklılık göstermemektedirler. Yalnız Dalyan populasyonunda (A), sırtpulu (dorsalia) sayılarına ait değerler, kanalın batı tarafındaki Ekincik (C) populasyonu değerlerinden oldukça düşüktür (Ortalaması Dalyan'da 57.88 Ekincik'te 62.80). Sırtpulu varyasyon sınırları da Ekincik 'te 57-70, Dalyan'da ise 51-65 olarak tespit edilmiştir. Ancak iki populasyon farklılık katsayısı formülüne göre (12) değerlendirildiğinde, aralarında dikkate değer bir farklılık bulunmamıştır. Diğer taraftan sırtpulu ortalaması ve varyasyon durumu bakımından Ekincik, Toparlar ve Adalar populasyonları büyük benzerlik göstermektedirler (Tablo 1). Yine aynı tabloda, temporal plakların boyuna ve enine sayıları da verilmiştir. Temporallerin boyuna sayısı, tympanicumdan göz arkasına kadar olan bölgede, enine sayısı ise supralabial plaktan supratemporaleye kadar olan bölgede tespit edilmiştir. Boyuna ve enine temporalia sayılarının ortalamaları yalnız Dalyan populasyonunda diğer üç populasyondan bariz şekilde daha azdır (Tablo 1) (Boyuna temporalia sayısı CD değerleri: A-B=0.60 , A-C=0.45 , A-D= 0.28 Enine temporalia sayısı CD değerleri: A-B=0.52 , A-C=0.35 , A-D=0.38). Arka ayak dördüncü parmakta sayılan subdigital lamel sayısı da diğer üç populasyona nazaran Dalyan'da daha azdır (Tablo 1) (Subdigital lamel sayısı CD değerleri: A-B=0.60, A-C=0.57, A-D= 0.31).

Aynı tabloda verilen Supraciliar granül, Gularia, Collaria, Ventralia, Preanalia ve femoral delik özellikleri bakımından karşılaştırılan populasyonlar arasında bariz farklar tespit edilememiştir. Bunların dışında postnasal, preocular, supralabialia, supraciliaria sayıları ve 1. postocular ile parietal plağın temas durumu bakımından da incelenen dört ayrı populasyon arasında önemli

farklılıklar tespit edilememiştir.

Fethiye populasyonunu inceleyen Malseven 'in (11) çalışmasında Dorsalia değerleri 50 (54.65) 60 olarak verilmiştir. Boyuna temporalia değerleri ise 9 (11.65) 14'dür. Aynı çalışmadaki subdigital lamel sayısı değerleri de 21 (23.36) 27 'dir. Bu karakterler bakımından Fethiye populasyonunun daha çok Dalyan (A) populasyonuna benzediğini söylemek mümkündür. Diğer pholidosis karakterleri bakımından Fethiye populasyonu diğer 4 populasyondan çok farklı değildir.

Vücut ölçüleri

İncelenen populasyonlara ait vücut ölçüleri Tablo 1'de topluca verilmiştir. Bu tablodan da görüleceği üzere Dalyan populasyonunda Baş+gövde boyu diğer populasyonlardan biraz daha kısadır. Buna karşılık 1. supratemporale index değerleri bakımından da Dalyan populasyonu diğer gruplardan daha yüksek değere sahiptir. Çünkü bu özelliğe ait en büyük index değer ortalaması (48.46) Dalyan populasyonunda hesaplanmıştır. Belirtilen özelliklerin dışında kalan ve Tablo 1'de verilen vücut ölçülerine ait değerler, populasyonlar arasında büyük benzerlik göstermektedir. Ayrıca Tablo 1'de verilmeyen massetericum çapı ile 1. Supratemporale uzunluğu bakımından da karşılaştırılan 4 populasyon arasında önemli bir farklılık tespit edilememiştir.

Malseven (11) Fethiye populasyonunda 1. Supratemporale index değerlerini erkeklerde 34.54 (42.16) 59.52, dişilerde 40 (42.24) 49.5 olarak tespit etmiştir. Bu karakter bakımından Fethiye materyali Adalar (D) populasyonuna daha yakındır (Tablo 1).

Renk ve desen

Lacerta danfordi ve *oertzeni* populasyonlarında supratemporal çizgiler değişik şekillerde olabilmektedir. Nitekim incelenen 4 ayrı populasyonda supratemporal çizgilerin belirgin veya silik oluşu dikkate değer farklılık göstermektedir. Bu karakter bakımından Dalyan (A) populasyonu diğer üç populasyondan bariz olarak ayrılmaktadır. Çünkü Dalyan populasyonunda bariz supratemporal çizgili fertlerin tüm populasyonda bulunma oranı %92.59 (26 örnek) dur. Buna karşılık aynı populasyondaki silik supratemporal çizgili fert sayısı sadece 1 tanedir (%3.7). Dalyan populasyonu ve kanalın batısında yer alan Ekincik populasyonu (C), bu karakter bakımından dikkate değer farklılık göstermektedir. Nitekim Ekincik populasyonunda supratemporal çizgileri

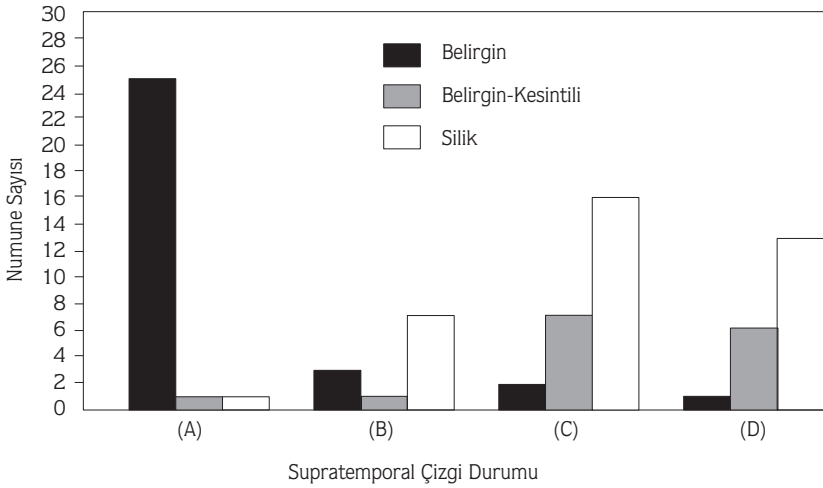
Tablo 1. *L.danfordi*'ye ait dört popülasyonun pholidosis, vücut ölçüleri ve index değerleri (N: Numune sayısı, M: Ortalama değer, SD: Standart sapma, SE: Standart hata)

	DALYAN				TOPARLAR			
	N	Min. -(M)- Max.	SD	SE	N	Min. -(M)- Max.	SD	SE
Supraciliar granül	27	12-(17, 18)-26	3,32	0,64	11	13-(16,45)-20	2,25	0,68
Temporaliala boyuna	27	9-(11,92)-15	1,44	0,28	11	11-(13,18)-15	1,25	0,38
Temporaliala enine	27	6-(8,33)-11	1,12	0,22	11	8-(9,45)-12	1,04	0,31
Gularia	27	24-(27,48)-30	1,42	0,27	11	25-(28,81)-32	2,04	0,62
Collaria	27	8-(10,07)-13	1,15	0,22	11	9-(9,90)-11	0,70	0,21
Dorsalia	27	51-(57,88)-65	3,51	0,68	11	55-(61,45)-66	3,64	1,10
Ventraliala enine (♂ ♂)	13	25-(26,46)-28	0,88	0,24	5	26-(26,40)-27	0,55	0,25
Ventraliala enine (♀ ♀)	14	27-(28,92)-30	1,14	0,31	6	27-(28,83)-30	0,98	0,40
Preanalia	27	7-(8,66)-11	1,31	0,25	11	8-(8-90)-10	0,83	0,25
Femoral por	27	18-(20,14)-22	1,24	0,24	11	18-(21,18)-25	2,18	0,66
Subdigitalia	27	21-(26,22)-29	1,71	0,33	11	25-(28,45)-31	2,02	0,61
Pileus eni	22	5,75-(6,66)-7,90	0,59	0,13	9	6,10-(6,97)-7,55	0,53	0,18
Pileus uzunluğu	22	13,50-(15-28)-18,50	1,31	0,28	9	14,35-(16,02)-17,55	1,35	0,45
Parietal plak boyu	22	4,35-(5,09)-5,95	0,61	0,13	9	4,40-(5,39)-6,10	0,70	0,23
Baş+Gövde boyu	22	56,75-(62,78)-68,45	3,19	0,68	9	63,20-(65,65)-67,80	1,49	0,50
Kuyruk boyu	13	106-(137)-155	12,88	3,57	5	124-(135)-150	10,79	4,82
Pileus indexi	22	40,65-(43,61)-45-48	1,20	0,26	9	36-(43,67)-48,28	3,58	1,19
1. Supratemp. indexi	22	39,58-(48,46)-59,25	4,83	1,03	9	32,5-(46,42)-54,54	7,08	2,36
Ön bacak boyu	22	20,70-(23,40)-25,75	1,62	0,35	9	22,05-(23,77)-26,10	1,39	0,46
Arka bacak boyu	22	32,11-(37,52)-42,80	2,73	0,58	9	31-(39,30)-44	4,04	1,35

	EKİNCİK				ADALAR			
	N	Min. -(M)- Max.	SD	SE	N	Min. -(M)- Max.	SD	SE
Supraciliar granül	25	13-(16,72)-25	3,26	0,65	20	12-(16,60)-25	3,53	0,79
Temporaliala boyuna	25	11-(13,08)-15	1,16	0,23	20	11-(12,60)-15	1,02	0,23
Temporaliala enine	25	7-(9,12)-12	1,14	0,23	20	7-(9,10)-11	0,89	0,20
Gularia	25	24-(28,32)-32	2,17	0,43	20	23-(27,30)-32	2,33	0,52
Collaria	25	8-(9-52)-11	0,85	0,17	20	9-(10,35)-12	1,01	0,23
Dorsalia	25	57-(62,80)-70	3,03	0,61	20	55-(61,85)-68	3,26	0,73
Ventraliala enine (♂ ♂)	14	25-(26,78)-28	0,97	0,26	7	24-(26,42)-28	1,51	0,57
Ventraliala enine (♂ ♂)	11	27-(27,90)-30	0,83	0,25	13	27-(28,76)-32	1,36	0,38
Preanalia	25	7-(8,92)-11	1,32	0,26	20	7-(8,80)-12	1,25	0,28
Femoral por	25	18-(21,24)-25	1,50	0,30	20	17-(20,20)-23	1,63	0,36
Subdigitalia	25	25-(27,92)-30	1,29	0,26	20	25-(27,05)-29	0,97	0,22
Pileus eni	21	6,45-(7,09)-7,60	0,51	0,11	18	5,55-(6,70)-8,40	0,93	0,22
Pileus uzunluğu	21	14,15-(16,11)-18,85	1,32	0,29	18	12,40-(15,03)-18,45	1,94	0,46
Parietal plak boyu	21	4,50-(5,42)-6,45	0,59	0,13	18	4,25-(5,29)-7,20	0,86	0,20
Baş+Gövde boyu	21	58,15-(66,69)-72,85	3,55	0,78	18	55,36-(63,68)-72,60	5,01	1,18
Kuyruk boyu	12	130-(150,08)-170	12,85	3,71	9	90-(133,44)-160	22,29	7,43
Pileus indexi	21	40,65-(44,05)-46,64	1,66	0,36	18	40,39-(44,56)-48,21	1,91	0,45
1. Supratemp. indexi	21	39,21-(46,42)-54	4,49	0,98	18	24,44-(43,75)-63,52	8,37	1,97
Ön bacak boyu	21	21,55-(24,31)-28,05	1,77	0,39	18	19,10-(22,52)-26,50	2,22	0,52
Arka bacak boyu	21	35-(39,60)-44,45	2,41	0,53	18	31,60-(36,20)-43,70	3,58	0,84

silik olanların oranı %64 (16 örnek) tür. Böylece supratemporal çizgiler bakımından Köyceğiz gölü kanalının her iki tarafında yer alan popülasyonlar birbirlerinden bariz şekilde farklıdır. Diğer taraftan Ekincik popülasyonu (C) sırttaki supratemporal çizgiler

bakımından Adalar popülasyonuna (D) büyük benzerlik göstermektedir. Yine Ekincik popülasyonu, Köyceğiz gölünün kuzeyinde yer alan kuzey popülasyonundan (B) bariz farklı değildir. Supratemporal çizgiler bakımından incelenen 4 ayrı popülasyondaki durum Şekil 2'de, bu

Şekil 2. *L. danfordi*'ye ait populasyonlardaki Supratemporal çizgi durumu.

populasyonlara ait numunelerin fotoğrafları da Şekil 3,4,5,6'da verilmiştir. Şekil 2'deki histogramdan yalnız Dalyan (A) populasyonunun diğer materyal gruplarından dikkate değer farklılık gösterdiği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan Fethiye materyalinde çoğunlukla supratemporal çizgilerin bariz olduğu belirtilmiştir (11). Bu sonuca göre, Fethiye materyalinin supratemporal çizgi bakımından yalnız Dalyan (A) populasyonuna benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Renk ve desen özelliklerinden ventral plakların siyah noktalı oluşu, başaltı kenar kısımlarının koyu noktalı oluşu, sırt ortasındaki vertebral bantın renk durumu ve burada açıklanmayan tüm vücut kısımlarının renk ve deseni bakımından incelenen populasyonlar arasında önemli bir farklılık tespit edilememiştir.

Değerlendirme ve Sonuç

1987 yılına kadar *Lacerta danfordi pelasgiana* alttürü olarak tanınan Köyceğiz bölgesinden ilk olarak bu çalışmadaki kadar bol materyal toplanarak incelenmiştir. Bundan önceki bölümlerde de temas edildiği üzere, amacımız bu kompleks hakkında yeni görüşler ileri süren Eiselt-Schmidtler'in çalışmasının değerlendirilmesini yapmadan Köyceğiz kanalının doğu ve batısındaki bölgelerde sırt deseni bakımından bariz bir farklılığın

mevcut olduğunu ortaya koymaktır. Çünkü bu kısımda kanal ve kanalın kenarındaki geniş bataklık alan nedeniyle, kertenkele yaşamaya uygun biyotoplar birbirlerinden kesin olarak ayrılıp izole olmuşlardır. Böyle kesin bir izolasyon da populasyonlarda renk ve desen değişimine neden olmaktadır.

Bunun aksine Köyceğiz gölünün kuzey tarafında populasyonlar arasında doğal bir izolasyon olmadığından, buradaki populasyonun (B) supratemporal çizgi şekli, daha çok (C) ve (D) populasyonlarına benzemektedir (Şekil 2). Nitekim B populasyonunda silik çizgili fert sayısı 7 (%63) iken C populasyonunda aynı karakter yüzdesi %64'dür. Belirgin supratemporal çizgilere sahip numune sayıları bakımından da (B) populasyonu (C) ve (D) populasyonlarına daha çok benzer (Şekil 2). Sonuç olarak supratemporal çizgiler bakımından A (Dalyan) populasyonunun diğer populasyonlardan B (Toparlar) , C (Ekincik) , D (Adalar) kanal, sulak alan ve deniz ile izole olması sebebiyle bariz olarak farklı olduğu görülmektedir (Şekil 2).

Daha önceki bölümlerde de kısaca temas edildiği üzere, Fethiye populasyonuna ait değerler (11) daha çok Dalyan (A) materyaline benzerlik göstermektedir. Çünkü, supratemporal çizgiler Dalyan 'da olduğu gibi genellikle barizdir. Ayrıca Dorsalia sayısı, subdigitalia ve boyuna temporalia değerleri bakımından da Fethiye materyali

Kaynaklar

1. Werner, F., Die Reptilien und Amphibien Fauna von Kleinasien, Sitz. Ber. Akad. Wiss. Wien, Math. Nat. Kl.III. 1 : 1057-1121, 1902.
2. Werner, F., Über Reptilien und Batrachier aus West-Asian (Anatolien und Persien). Zool. Jb. Abt. F. Syst. Jena, 19 : 329-346, 1903.
3. Bird, C.G., The distribution of reptiles and amphibians in Asiatic Turkey, with notes on a collection from the Vilayets of Adana, Gaziantep and Malatya. Ann. Mag. Nat. Hist. (10) 18 : 257-281, 1936.
4. Bodenheimer, F., S., Introduction into the knowledge of the Amphibia and Reptilia of Turkey, Rev. Fac. Sci. İstanbul, Ser. B. 9: 1-78, 1944.
5. Mertens, R., Amphibien und Reptilien aus der Türkei, Rev. Fac. Sci. Univ. İstanbul, Ser. B : 17 : 41-75, 1952.
6. Wettstein, O., Ergebnisse zoologischer sammelreisen in der Türkei: Versuch einer Klärung des Rassenkreisses von *Lacerta danfordi* GTHR. 1876. Ann. Naturhist. Mus. Wien, 70: 345-356, 1967.
7. Budak, A., Anadolu 'da yaşayan *Lacerta laevis* , *L. danfordi* ve *L. anatolica*'nın Taksonomik Durumları ve Coğrafi Yayılışları Üzerinde Araştırmalar, Ege Üniv. Fen Fak. İlmi Raporlar Serisi., No.214, Bornova/İzmir, 59pp., 1976.
8. Başoğlu, M., Baran, İ., Türkiye Sürüngenleri, Kısım I. Kaplumbağa ve Kertenkeleler, Ege Üniv. Fen Fak. Kitaplar Serisi, No.76, Bornova/İzmir, 272pp., 1977.
9. Baran, İ., Güneydoğu Anadolu'dan Yeni *Lacerta danfordi* Materyali Hakkında. Ege Üniv. Fen Fak. Derg. Ser. B. 1 : 325-330, 1978.
10. Eiselt, J., Schmidtler, J.F., Der *Lacerta danfordi* Komplex (Reptilia : Lacertidae). Spixiana 9 : 289-328, 1987.
11. Malseven, M., Fethiye Bölgesi 'nde *Lacerta danfordi* (Reptilia : Lacertidae) Populasyonunun Araştırılması, D.E.Ü. Buca Eğt. Fak. Biyo. Böl. Yüksek Lisans Tezi, 1994.
12. Mayr, E., Principles of Systematic Zoology. Mc. Graw-Hill Book Co., Inc., New York, 1969.

Dalyan (A) populasyonuna benzemektedir.